

به مناسبت وفات حضرت معصومه (س)؛ جایگاه ممتاز حضرت معصومه (س) در میان دیگر امامزادگان

حضرت معصومه (س) مانند حضرت زینب کبری (س) در یکی از درجات عصمتند، گر چه در درجات چهارده معصوم و حجت الهی نباشد.

حضرت معصومه (س) مانند حضرت زینب کبری (س) در یکی از درجات عصمتند، گر چه در درجات چهارده معصوم و حجت الهی نباشد.

خبرگزاری مهر، گروه دین و اندیشه: امامزادگان واجب التعظیم بسیاری بر روی این کره خاکی و بخصوص در دیار عشق و معرفت به اهل بیت عصمت (ع) یعنی ایران جاودان وجود دارند که بقاع متبرک آنها همیشه ملجاء و پناهگاه مظلومان و محیی دین و مذهب بوده است. اما در این میان شخصیت فاطمه بنت موسی بن جعفر، از صفات ناب و دربراری برخوردار است که همچون نگین انگشتی ایشان را از همگان ممتاز نموده است.

اکنون رویکرد این نوشتار به برخی از آن ویژگی های مهجور و مغفول است و به اقتضاء به تبیین آنها می پردازد.

الف- زیارت نامه ماثوره از معصوم

یکی از فرازهایی که بیانگر اوج عظمت و مقام حضرت فاطمه معصومه (س) است، زیارت نامه ای است که حضرت رضا (ع) در مورد آن حضرت بیان فرموده اند. در فرازی از آن چنین آمده است: «یا فاطمة اشفعی لی فی الجنة فانّ لک عندا... شأناً من الشان؛ (۱) ای فاطمه مرا در مورد ورود به بهشت شفاعت کن؛ چرا که در پیشگاه خدای منان دارای مقامات و درجات بسیار ارجمندی هستی».

در توضیح باید عرضه داشت این زیارت نامه یکی از وجوه عظمت استثنایی حضرتش می باشد، زیرا بعد از فاطمه زهرا (س) تنها زیارتی که از امام معصوم برای یک «زن» نقل شده، زیارت حضرت معصومه (س) است و هیچ یک از بانوان خاندان عصمت و طهارت زیارت مخصوص از امام ندارند.

ب- لقب حضرت

مقام عصمت که عالی ترین مقام معنوی و پاکی است، درجاتی دارد، و در وهله اول بر دو گونه است: ۱. معصوم از خطاء ۲. معصوم از گناه.

حضرت معصومه (س) مانند حضرت زینب کبری (س) در یکی از درجات عصمتند، گر چه در درجات چهارده معصوم و حجت الهی نباشد.

روایت شده حضرت رضا (ع) فرمودند «من زار المعصومه بقم کمن زارنی» (۲) کسی که معصومه را در قم زیارت بکند مانند آن است که مرا زیارت کرده است. گرچه شواهد و قرائن در مورد مقام عصمت حضرت معصومه (س) بسیار است، ولی سخن فوق از امام معصوم (ع) شاید اشاره ای باشد که حضرت معصومه (س) دارای مقام عصمت بوده است، ضمناً این سخن بیانگر آن است که: این لقب را حضرت رضا (ع) به فاطمه کبری (س) داده است. و گر نه نام آن حضرت معصومه نمی باشد.

ج- محدثه بودن آن حضرت

از ویژگی های حضرت معصومه (س) این بود که علوم اسلام و آل محمد (ص)، آگاهی داشت و آن حضرت از جمله روایت کنندگان حدیث بود و چندین حدیث است که در سند آنها نام حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) به چشم می خورد که علامه بزرگوار امینی ره در کتاب شریف الغدیر به بعضی از آنها استناد می کند مانند، عن فاطمه بنت علی بن موسی الرضا حدثنی... «من کنت مولاة فعلى مولاة» (۳) نقل این احادیث در ربار حاکی از مقام علمی والای آن بانو می باشد.

د- عبادت آن حضرت

بنا به تصریح قرآن هدف از خلقت انسان چیزی جز عبادت و بندگی تمام عیار خداوند نیست، کسانی که به این هدف مهم پی بردند در راه رسیدن به عالی‌ترین مرحله آن سر از پا نمی‌شناختند. یکی از عالی‌ترین نمونه‌های عبادت و بندگی خدا از خاندان ولایت و امامت، کریمه اهل بیت فاطمه معصومه (س) می‌باشد. او با عبادت و شب زنده داری هفده روزه‌اش در واپسین روزهای عمر شریفش در مدت اقامتش در منزل موسی بن خزرج، گوشه‌ای از یک عمر عبودیت و خضوع و خشوع آن زاده عبد صالح خدا در برابر ذات پاک الهی است.(۴)

و- شهادت

به نصوص معتبره تاریخ آن حضرت شهیده بودند و لذا علت مرگ حضرتش، مرگ طبیعی نبوده بلکه به شهادت رسیده اند فلذا نیکوست از واژه رحلت و وفات حذر گردد تا پرده از مظلومیت حضرتش برداشته شود.

اما دلیل شهادت را مورخین دو گونه دانسته اند:

۱- ادر ساوه غذای حضرت توسط یک زن نابکار زهرآلود گشت. به این ترتیب آن بانوی گرامی مسموم و بیمار شد(۵)

۲- برخی بیماری حضرت را در اثر غم و اندوه دانسته‌اند: «وقتی حضرت معصومه بدن‌های پاره پاره برادران و برادرزادگان خویش را که ۲۳ نفر بودند را دید، به شدت غمگین گشت و در اثر آن بیمار شد».(۶)

بنابراین بر شیعیان و محبین حضرتش واجب است که در معرفت به ساحت ملک پاسبان ایشان که سرآمد خواهران و برادران خویش (بغیر از امام رضا ع) هستند بیش از پیش بکوشند و غبار بی معرفتی را بزدایند.

منابع:

۱- بحار الانوار ج ۱۰۲ ص ۲۶۷/موسسه الوفا بیروت

۲- ریاحین الشریعه ج ۵ ص ۳۵

۳- الغدیر امینی ج ۱ ص ۱۹۶

۴- تاریخ قم /حسن بن محمد قمی ص ۲۱۳

۵- وسیله المعصومین تبریزی ص ۶۸

۶- تاریخ قم حسن بن محمد ص ۲۱۳